

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (kuues koda)

16. oktoober 2014*

Eelotsusetaotlus — Põllumajandus — Määrus (EÜ) nr 612/2009 — Eksporditoetused — Määrus (EÜ) nr 376/2008 — Ekspordilitsentside süsteem — Enne ekspordilitsentsi väljastamist esitatud ekspordideklaratsioon — Ekspordilitsentsi kehtivusajal tehtud eksport — Puuduste kõrvaldamine

Kohtuasjas C-387/13,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel College van Beroep voor het Bedrijfsleven'i (Madalmaad) 4. juuli 2013. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 8. juulil 2013, menetluses

VAEX Varkens- en Veehandel BV

versus

Productschap Vee en Vlees,

EUROOPA KOHUS (kuues koda),

koosseisus: A. Borg Barthet kuuenda koja presidendi ülesannetes, kohtunikud M. Berger ja F. Biltgen (ettekandja),

kohtujurist: M. Szpunar,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

- VAEX Varkens- en Veehandel BV, esindaja: *advocaat* T. Linssen,
- Madalmaade valitsus, esindajad: B. Koopman ja M. Bulterman,
- Euroopa Liidu Nõukogu, esindajad: E. Karlsson ja B. Driessen,
- Euroopa Komisjon, esindajad: H. Kranenborg ja D. Triantafyllou,

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi ilma kohtujuristi ettepanekuta

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: hollandi.

otsuse

- 1 Eelotsusetaotlus puudutab põllumajandustoodete eksporditoetuste suhtes kohaldava normistiku tõlgendamist ja kui see osutub vajalikuks, siis ka nende kehtivust: nimelt ühelt poolt komisjoni 7. juuli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 612/2009, milles sätestatakse põllumajandustoodete eksporditoetuste süsteemi kohaldamise üksikasjalikud ühiseeskirjad (ELT L 186, lk 1), ning teiselt poolt komisjoni 23. aprilli 2008. aasta määrus (EÜ) nr 376/2008, millega sätestatakse põllumajandussaaduste ja -toodete impordi- ja ekspordilitsentside ning eelkinnitussertifikaatide süsteemi kohaldamise ühised üksikasjalikud eeskirjad (ELT L 114, lk 3), ja komisjoni 21. aprilli 2008. aasta määrus (EÜ) nr 382/2008 veise- ja vasikalihasektori impordi- ja ekspordilitsentside rakenduseeskirjade kohta (ELT L 115, lk 10).
- 2 Taotlus on esitatud Madalmaade õiguse alusel asutatud äriühingu VAEX Varkens- en Veehandel BV (edaspidi „VAEX”) ja Productschap Vee en Vlees’i (edaspidi „PVV”) vahelises kohtuvaidluses seoses eksporditoetuse maksimisest keeldumisega ja ekspordilitsentsi saamiseks antud tagatisest ilmajätmisega.

Õiguslik raamistik

- 3 Määruse nr 376/2008 põhjendused 15, 21 ja 27 on sõnastatud järgmiselt:

„(15) Tulenevalt sellest, et impordi- või ekspordilitsents annab õiguse importida või eksportida, tuleb see esitada impordi- või ekspordideklaratsiooni vastuvõtmise ajal.

[...]

(21) Ühenduste määrustega, millega kehtestati asjaomased litsentsid ja sertifikaadid, nähakse ette, et tagatisest jäädakse täielikult või osaliselt ilma, kui litsentsi või sertifikaadi kehtivusajal import või eksport ei toimu või toimub osaliselt [...]

(27) Mõnedes põllumajandusturgude ühise korraldusega hõlmata vates sektorites on enne ekspordilitsentside väljastamist ette nähtud järelemõtlemisaeg. See ajavahemik võimaldab turusituatsiooni hinnata ja vajaduse korral, eriti raskuste puhul, peatada menetluses olevate taotluste sisuline läbivaatamine ning jätta need taotlused rahuldamata. [...]”

- 4 Määruse artikkel 7 sätestab:

„1. Impordi- või ekspordilitsents annab õiguse ning sellest tuleneb kohustus importida või eksportida litsentsi alusel ja selle kehtivusajal asjaomaste toodete või kaupade kindlaksmääratud kogus, välja arvatud vääramatul jõu korral.

[...]

2. Eksporditoetuse eelkinnitust sisaldavast litsentsist tuleneb kohustus eksportida litsentsi alusel ja selle kehtivusajal vastava toote kindlaksmääratud kogus, välja arvatud vääramatul jõu korral.

Kui toodete eksportimisel tuleb esitada ekspordilitsents, annab eelkinnitust sisaldav ekspordilitsents eksportimise ja toetuse saamise õiguse.

[...]”

5 Nimetatud määruse artikkel 22 sätestab:

„1. Litsentside ja sertifikaatide kehtivusaja määramisel loetakse nende väljastamise päevaks nende taotlemise päeva ning see päev arvestatakse kehtivusaja sisse. Litsentse ja sertifikaate ei või siiski kasutada enne nende tegelikku väljastamist.

2. Võib ette näha, et litsentsi või sertifikaadi kehtivusaeg algab selle tegeliku väljastamise päeval, sel juhul arvestatakse see päev kehtivusaja sisse.

6 Määruse artikkel 23 näeb ette:

„1. Litsentsi või sertifikaadi esimene eksemplar esitatakse tolliasutusele, kes võtab vastu:

[...]

b) toetuse eelkinnitust sisaldava ekspordilitsentsi või -sertifikaadi puhul deklaratsiooni ekspordi kohta.

[...]

2. Litsentsi või sertifikaadi esimene eksemplar esitatakse või hoitakse tolliasutustele kättesaadavana lõikes 1 nimetatud deklaratsiooni vastuvõtmise ajal.”

7 Määruse nr 376/2008 artikkel 24 sätestab:

„1. Olenemata artiklist 23, võib liikmesriik lubada, et

a) litsents või sertifikaat esitatakse litsentsi või sertifikaadi väljastanud asutusele või toetuse maksmise eest vastutavale asutusele;

[...]

6. Kui eksporditud toodete puhul ei ole tarvis ekspordilitsentsi esitada, kuid eelkinnitusega ekspordilitsentsi alusel on kinnitatud eksporditoetus, ning kui käesolevat artiklit ja/või litsentsi või sertifikaadi numbrit ei ole eksituse tõttu märgitud ekspordil kasutatavasse dokumenti, mis tõendab vastavust toetuse saamise tingimustele, või sinna on märgitud ekslik teave, võib toimingute nõuetele vastavuse taastada järgmistel tingimustel:

a) deklaratsiooni vastuvõtmise päeval kehtiv asjaomase toote toetuse eelkinnitust sisaldav ekspordilitsents on toetuse maksmise eest vastutava asutuse valduses;

b) pädeva asutuse käsutuses on piisavad tõendid, mis võimaldavad tuvastada seose eksporditud koguse ja ekspordi hõlmava litsentsi või sertifikaadi vahel.”

8 Selle määruse artikli 34 lõige 2 näeb ette:

„Kui importimise või eksportimise kohustust ei ole täidetud ja kui artiklitest 39, 40 või 47 ei tulene teisiti, ei tagastata tagatist summa osas, mis on võrdne

a) 95% litsentsil või sertifikaadil märgitud koguse ja

b) tegelikult imporditud või eksporditud koguse vahega.

[...]”

9 Määruse nr 612/2009 põhjendused 4 ja 10 on sõnastatud järgmiselt:

„(4) Käesoleva määruse tähenduses tuleks ekspordipäevaks lugeda seda päeva, mil tolliasutus võtab deklarandilt vastu avalduse, milles deklarant väljendab valmisolekut eksportida tooted, millele ta taotleb eksporditoetust. Sellise avalduse eesmärgiks on eelkõige juhtida tolliasutuse tähelepanu asjaolule, et kõnealune tehing tehakse ühenduse vahendite abil, ning et kõnealune tolliasutus peaks ette võtma nõutava kontrolli. Avalduse vastuvõtmise hetkel paigutatakse tooted kuni nende tegeliku eksportimiseni tollijärelevalve alla. Kõnealusest kuupäevast lähtutakse eksporditud toote hulga, laadi ja omaduste kindlakstegemisel.

[...]

(10) Selleks et mõistet „eksport ühendusest” saaks tõlgendada ühetaoliselt, tuleks täpsustada, et toodet loetakse ekspordituks siis, kui see lahkub ühenduse tolliterritooriumilt.”

10 Selle määruse artikkel 3 sätestab:

„[...] omandatakse õigus toetusele

- ühenduse tolliterritooriumilt lahkumisel, juhul kui kõigi kolmandate riikide suhtes kehtib ühtne toetusemäär;
- konkreetsesse kolmandasse riiki importimisel, juhul kui kõnealuse riigi suhtes kohaldatakse diferentseeritud toetust.”

11 Selle määruse artikli 4 lõige 1 näeb ette:

„Toetuse saamise tingimustele vastamiseks tuleb esitada toetuse eelkinnitust sisaldav ekspordilitsents, välja arvatud kauba eksportimise korral.

[...]”

12 Selle määruse artikli 5 lõigete 1 ja 2 kohaselt tähendab „ekspordipäev” päeva, millal tolliasutus võtab vastu ekspordideklaratsiooni, milles teatatakse toetuse taotlemisest. Ekspordideklaratsiooni vastuvõtmise kuupäeva alusel määratakse kindlaks eelkõige kohaldatav toetusemäär, toetusemäära võimalik korrigeerimine ning eksporditava toote kogus, laad ja omadused.

13 Vastavalt määruse nr 612/2009 artikli 5 lõike 7 kolmandale lõigule tuleb pädeval tolliasutusel võimaldada korraldada füüsilist kontrolli ja identifitseerida ühenduse tolliterritooriumilt lahkumiseks väljumisasutusse transporditav kaup.

14 Määruse nr 382/2008 põhjendus 9 on sõnastatud järgmiselt:

„[E]kspordilitsentse käsitlevad otsused [tuleks] teatavaks teha üksnes pärast järelemõtlemisaega. See ajavahemik võimaldaks komisjonil hinnata taotletavaid koguseid ja neist johtuvaid kulusid ning võtta vajaduse korral konkreetseid meetmeid, mida kohaldatakse eelkõige veel lahendamata taotluste suhtes [...].”

15 Määruse artikkel 9 täpsustab:

„Ilma et see piiraks [komisjoni 9. juuni 2000. aasta määruse (EÜ) nr 1291/2000, millega sätestatakse põllumajandussaaduste ja -toodete impordi- ja ekspordilitsentside ning eelkinnitussertifikaatide süsteemi kohaldamise ühised üksikasjalikud eeskirjad (EÜT L 152, lk 1; ELT eriväljaanne 03/29, lk 145) artikli 5 lõike 1 kohaldamist, tuleb kõigi eksporditoetusetaotlusega veise- ja vasikalihatoodete ekspordil käesoleva määruse artiklite 10–16 kohaselt esitada eelkinnitust sisaldav ekspordilitsents.”

16 Määruse nr 382/2008 artikkel 10 sätestab:

„1. Selliste toodete ekspordimisel, mille suhtes on taotletud toetust ja mille puhul tuleb välja anda toetuse eelkinnitust sisaldav ekspordilitsents, on alates määruse (EÜ) nr 1291/2000 artikli 23 lõikes 2 määratletud väljaandmise kuupäevast arvestatav litsentside kehtivusaeg:

- a) viis kuud, millele lisandub jooksev kuu, CN-koodi 0102 10 alla kuuluvate toodete puhul ning 75 päeva CN-koodide 0102 90 ja ex1602 alla kuuluvate toodete puhul;
- b) 60 päeva muude toodete puhul.

[...]”

17 Nõukogu 12. oktoobri 1992. aasta määruse (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik (EÜT L 302, lk 1; ELT eriväljaanne 02/04, lk 307; edaspidi „tolliseadustik”) artikkel 78 sätestab:

„1. Toll võib omal algatusel või deklarandi taotluse korral teha tollideklaratsioonis pärast kauba vabastamist muudatusi.

2. Toll võib pärast kauba vabastamist selleks, et teha kindlaks tollideklaratsioonis esitatud andmete õigsust, kontrollida äridokumente ja asjaomase kaubaga seotud impordi- või eksporditoimingute või selle kaubaga seotud järgnevate äritoimingute andmeid. Kõnealune kontroll võib toimuda deklarandi või muu oma äritegevuse tõttu otseselt või kaudselt asjaomaste toimingutega seotud isiku või mõne muu isiku valdustes, kelle valduses on seoses äritegevusega asjaomane dokument või vajalikud andmed. Toll võib läbi vaadata ka kaupa, kui selle esitamine on veel võimalik.

3. Kui tollideklaratsiooni kontrollimine või tollivormistussjärgne läbivaatamine näitab, et asjaomaseid tolliprotseduure reguleerivaid sätteid on kohaldatud ebaõige või mittetäieliku teabe alusel, võtab toll kooskõlas ette nähtud sätetega olukorra lahendamiseks vajalikud meetmed, arvestades tema käsutuses olevat uut teavet.”

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

18 VAEX palus 15. oktoobril 2009 PVV-l väljastada ekspordilitsents Venemaale imporditava mullikate partii jaoks. Litsentsi saamiseks andis ta tagatise 6448 eurot. 15. ja 16. oktoobril 2009 saatis PVV VAEX-ile dokumendid pealkirjaga „Muutused seatud tagatistes ja varas”, milles oli nimetatud ekspordilitsentsid ajutiste numbritega 100 308 ja 100 315.

19 VAEX-i sõnul oli üks PVV ametnik 19. oktoobril 2009 toimunud telefonivestluses seoses taotletud ekspordilitsentsiga kinnitanud, et litsentsi nr 100 315 võib järgmisel päeval kasutada ekspordideklaratsiooni esitamiseks. PVV vaidleb sellele vastu, et telefonitsi oli niisugune teave antud.

- 20 20. oktoobril 2009 esitas VAEX asjaomase mullikate partii kohta numbrit 100 315 kandva ekspordilitsentsi alusel ekspordideklaratsiooni. Toll võttis selle ekspordideklaratsiooni samal päeval vastu.
- 21 PVV väljastas 21. oktoobril 2009 ekspordilitsentsi numbriga 100 344. 22. oktoobril 2009 väljus mullikate partii Euroopa Liidu tolliterritooriumilt ja jõudis sihtkohta 26. oktoobril 2009.
- 22 6. juulil 2010 jättis PVV VAEX-i esitatud eksporditoetuse taotluse rahuldamata ja andis korralduse jätta nimetatud ekspordilitsentsi saamiseks seatud tagatis tagastamata.
- 23 VAEX-i poolt selle otsuse peale esitatud vaide lükkas PVV tagasi põhjendusega, et eksport ei toimunud nimetatud litsentsi kehtivusajal.
- 24 VAEX pöördus seepeale College van Beroep voor het bedrijfsleven'i (majandusalaste haldusvaidluste kohus), paludes taotletud toetuse andmist ja seatud tagatise vabastamist.
- 25 See kohus leiab, et vaidluse lahend sõltub küsimusest, kas toetuse maksmine eeldab seda, et ekspordideklaratsioon on esitatud ekspordilitsentsi kehtivusajal.
- 26 Eelotsusetaotluse esitanud kohus leiab siiski, et nii seda normistikku, mida kohaldatakse eksporditoetuste suhtes kui ka seda, mis reguleerib ekspordilitsentse, võib tõlgendada nii VAEX-i argumentatsiooni, mille kohaselt tuleb toetust maksta, kui eksport on toimunud ekspordilitsentsi kehtivusajal, pooldavana kui ka selle vastu.
- 27 Lisaks ning juhuks, kui kehtiva normistikuga on vastuolus see, kui VAEX-i taotletud eksporditoetuse andmine on võimalik puuduse tagantjärele kõrvaldamisega, väljendab eelotsusetaotluse esitanud kohus kahtlusi, kas selline normistik kehtib, kui arvestada eelkõige proportsionaalsuse põhimõtet.
- 28 Neil asjaoludel otsustas College van Beroep voor het bedrijfsleven menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:
- „1. Kas sellises asjas nagu käesolev on kohaldatava Euroopa Liidu õigusliku regulatsiooniga vastuolus
- a) taotletud toetuse maksmine;
 - b) litsentsitaotluse raames esitatud tagatise vabastamine?
2. Juhul kui ühele või mõlemale eelmise küsimuse osale vastatakse jaatavalt, siis kas selle regulatsiooniga on vastuolus sellisel juhul puuduste kõrvaldamine, mille korral saaks toimunud ekspordi kohta lisada litsentsi tagantjärele ning selle alusel maksta toetust ja vabastada esitatud tagatis?
3. Kui ka teisele küsimusele vastatakse jaatavalt, siis kas see õiguslik regulatsioon on sellisel juhul kehtetu osas, milles see ei näe sellises olukorras nagu käesolev, kus litsentsi on kasutatud üks päev lubatust varem, ette toetuse maksmist ja esitatud tagatise vabastamist?”

Eelotsuse küsimused

Esimene küsimus

- 29 Oma esimese küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt saada selgitust, kas määruse nr 612/2009 ning määruste nr 376/2008 ja nr 382/2008 sätetega on põhimõtteliselt vastuolus anda eksporditoetust ja vabastada tagatis, mis seati sellega seoses siis, kui eksporditajal ei olnud ekspordideklaratsiooni vastuvõtmise kuupäeval kehtivat ekspordilitsentsi, kuigi kõnealuse kauba ekspord toimus eksporditajale antud ekspordilitsentsi kehtivusajal.
- 30 Sellega seoses tuleb märkida, et määruse nr 612/2009 artikli 4 lõige 1 sätestab, et toetuse saamise tingimustele vastamiseks tuleb pädevale tolliasutusele esitada ekspordilitsents.
- 31 Kuna määruse nr 612/2009 artikkel 4 asub määruses toetuse õigust reguleerivate üldnormide hulgas, tuleb tõdeda, et Euroopa Kohus on leidnud seoses komisjoni 27. novembri 1987. aasta määruse (EMÜ) nr 3665/87, milles sätestatakse põllumajandustoodete eksporditoetuste süsteemi kohaldamise üksikasjalikud ühiseeskirjad (EÜT L 351, lk 1), artikliga 3, mis vastab määruse nr 612/2009 artiklile 5 ning on samuti üldnormide hulgas, et selles artiklis 3 sätestatud teavet ei ole vaja üksnes toetuse täpse summa matemaatilise arvutamise jaoks, vaid ennekõike selle väljaselgitamiseks, kas on olemas õigus toetuse saamiseks ja selleks, et käivitada toetusetaotluse kontrollimise süsteem (kohtuotsus Dachsberger & Söhne, C-77/08, EU:C:2009:172, punkt 24 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 32 Seoses läbiviidava kontrolliga näeb määruse nr 612/2009 artikli 5 lõige 7 ette, et pädevale tolliasutusele tuleb võimaldada korraldada selle kauba füüsilist kontrolli, millele on taotletud eksporditoetust, ja võtta meetmed, et identifitseerida liidu tolliterritooriumilt lahkumiseks väljumisasutusse transporditav kaup.
- 33 Need kontrollid on vajalikud eksporditoetusi puudutavate liidu õigusnormide eesmärkide täitmiseks (vt selle kohta kohtuotsused Dachsberger & Söhne, EU:C:2009:172, punkt 41 ja seal viidatud kohtupraktika, ning Südzucker jt, C-608/10, C-10/11 ja C-23/11, EU:C:2012:444, punkt 43).
- 34 Sellest tuleneb, et ekspordilitsentsi esitamine on toetusetaotluste kontrollimise süsteemi üks peamisi elemente.
- 35 Samas ei sisalda määrus nr 612/2009 ühtegi täpsustust selle kohta, kuidas ekspordilitsents tuleb esitada. Need täpsustused asuvad määruses nr 376/2008 ja mis konkreetselt puutub veise- ja vasikalihasektorisse, siis määruses nr 382/2008.
- 36 Määruse nr 376/2008 põhjenduse 15 kohaselt annab ekspordilitsents õiguse ekspordida ning seetõttu tuleb see esitada ekspordideklaratsiooni vastuvõtmise ajal.
- 37 Selle määruse artikli 7 kohaselt annab ekspordilitsents õiguse ning sellest tuleneb ka kohustus ekspordida litsentsi kehtivusajal asjaomaste toodete või kaupade kindlaksmääratud kogus.
- 38 Mis puutub ekspordilitsentsi kehtivusse, siis määruse nr 376/2008 artikli 22 lõikest 1 tuleneb, et litsentsid loetakse väljastatuks nende taotlemise päeval, kuid neid ei või kasutada enne nende tegelikku väljastamist. Selle määruse artikli 22 lõike 2 kohaselt on siiski võimalik teha sellest reeglist erand, nähes ette, et litsentsi kehtivusaeg algab selle tegeliku väljastamise päeval: see võimalus on eelkõige antud määruse nr 382/2008 artikli 10 lõikes 1.

- 39 Nagu tuleneb määruse nr 376/2008 põhjendusest 27 ja määruse nr 382/2008 põhjendusest 9, on mõnedes põllumajandusturgude ühise korraldusega hõlmata vates sektorites enne ekspordilitsentside väljastamist ette nähtud järelemõtlemisaeg, et võimaldada komisjonil hinnata turusituatsiooni, taotletavaid koguseid ja asjaomaseid kulusid ning võtta vajadusel seoses kõnealuste taotlustega erimeetmeid.
- 40 Määruse 376/2008 artikli 23 lõike 1 kohaselt esitatakse ekspordilitsents tolliasutusele, kes võttis vastu ekspordideklaratsiooni. Vastavalt selle määruse artikli 23 lõikele 2 esitatakse see litsents või hoitakse tolliasutustele kättesaadavana ekspordideklaratsiooni vastuvõtmise ajal.
- 41 Sellest tuleneb, et põhimõtteliselt peab eksportija esitama kehtiva ekspordilitsentsi ajal, mil pädev tolliasutus ekspordideklaratsiooni heaks kiidab. Seda järeldust ei sea põhimõtteliselt kahtluse alla asjaolu, et kõnealuse kauba tegeliku eksportimise ajal oli eksportijal nimetatud kauba kohta ekspordilitsents olemas.
- 42 Eeltoodud kaalutlustest lähtudes tuleb esimesele küsimusele vastata, et määruse nr 612/2009 ning määruste nr 376/2008 ja nr 382/2008 sätteid tuleb tõlgendada nii, et nendega on põhimõtteliselt vastuolus anda eksporditoetust ja vabastada tagatis, mis seati sellega seoses siis, kui eksportijal ei olnud ekspordideklaratsiooni vastuvõtmise kuupäeval kehtivat ekspordilitsentsi, kuigi kõnealuse kauba eksport toimus eksportijale antud ekspordilitsentsi kehtivusajal.

Teine küsimus

- 43 Oma teise küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt saada selgitust, kas määruse nr 612/2009 ning määruste nr 376/2008 ja nr 382/2008 sätteid tuleb tõlgendada nii, et nendega on sellistel asjaoludel nagu põhikohtuasjas käsitletavat vastuolus puuduste kõrvaldamine, mille korral saaks toimunud ekspordi kohta lisada litsentsi tagantjärele ning selle alusel maksta eksporditoetust ja vabastada esitatud tagatis.
- 44 Sellega seoses tuleb meenutada, et põhikohtuasja asjaoludel on selge, et ekspordideklaratsioon võeti vastu ekspordilitsentsi materiaalsele väljaandmisele eelnenud päeval. Põhikohtuasjas kõne all olev kaup eksporditi aga tegelikult pärast selle litsentsi väljastamist ja selle kehtivusajal.
- 45 Eelotsusetaotluses ei ole toodud ühtegi asjaolu, mis võimaldaks tuvastada, et käesoleva kohtuotsuse punktis 39 mainitud järelemõtlemisaega ei arvestatud või et, kui ekspordilitsentsi numbri ekslik nimetamine välja arvata, oleks pädevate asutuste läbi viidud füüsiline kontroll tuvastanud ekspordideklaratsioonis sisaldunud andmete ebatäpsuse.
- 46 Neil asjaoludel tuleb kontrollida, nagu soovitas komisjon oma kirjalikes seisukohtades, kas pädevatele asutustele esitatud toimikus sisalduvat puudust on võimalik tagantjärele kõrvaldada.
- 47 Sellega seoses tuleb esiteks meenutada, et kuigi määrus nr 612/2009 ei sisalda ühtegi sätet, mis võimaldaks seda puudust kõrvaldada, näeb määruse nr 376/2008 artikli 24 lõige 6 ette ühe puuduste kõrvaldamise võimaluse eelkõige juhul, kui deklaratsiooni vastuvõtmise päeval kehtiv ekspordilitsents on toetuse maksmise eest vastutava asutuse valduses.
- 48 Põhikohtuasjas ongi see täpselt nii.
- 49 Siiski on Euroopa Kohus juba varem leidnud, et eksportimine määruse nr 612/2009 tähenduses on tolliprotseduur ning sisuliselt kohaldatakse tolliseadustiku üldsätteid kõigi ekspordideklaratsioonide suhtes, mis on esitatud eksporditoetust saava kauba kohta, ilma et see piiraks erisätete kohaldamist (vt

selle kohta kohtuotsus *Nowaco Germany*, C-353/04, EU:C:2006:522, punktid 45–47). Seega võib ekspordideklaratsiooniga seonduva puuduse tagantjärele kõrvalda tolliseadustiku artiklit 78 alusel (vt selle kohta kohtuotsus *Südzucker jt*, EU:C:2012:444, punkt 46).

- 50 Teiseks, mis puutub selle artikli 78 kohaldamisalasse, siis on Euroopa Kohus täpsustanud, et selle sätte loogika sisuks on tolliprotseduuri vastavusse viimine tegeliku olukorraga (kohtuotsus *Terex Equipment jt*, C-430/08 ja C-431/08, EU:C:2010:15, punkt 56). Lisaks ei erista see sätte vigu või puudusi, mille puhul võib muudatusi teha, neist, mille puhul see lubatud ei ole (kohtuotsused *Overland Footwear*, C-468/03, EU:C:2005:624, punkt 63, ja *Südzucker jt*, EU:C:2012:444, punkt 47). Sõnu „ebaõige või mittetäielik teave” tuleb mõista nii, et need hõlmavad nii tehnilisi vigu ja puudusi kui ka kohaldatava õiguse tõlgendusvigu (kohtuotsused *Overland Footwear*, EU:C:2005:624, punkt 63, ja *Terex Equipment jt*, EU:C:2010:15, punkt 56).
- 51 Sellest järeldeb, et juhul, kui eksportija, sellistel tingimustel nagu põhikohtuasjas käsitletavat, taotleb tollilt oma ekspordideklaratsiooniga seonduvate puuduste kõrvaldamist nii, et seda käsitataks tehtuna hilisemal kuupäeval, mil eksportijal oli juba kehtiv ekspordilitsents, lubab tolliseadustiku artikkel 78 põhimõtteliselt sellist puuduse kõrvaldamist.
- 52 Nii „võib” toll selle seadustiku artikli 78 lõike 1 alusel omal algatusel või deklarandi taotluse korral teha tollideklaratsioonis muudatusi deklaratsiooni kuupäeva ja sellest tulenevalt selle vastuvõtmise kuupäeva osas.
- 53 Niisuguse esimese hinnangu andmisel arvestab toll eelkõige siiski võimalusega kontrollida muudetavas deklaratsioonis ja muudatuste tegemise taotluses esitatud andmeid (kohtuotsused *Overland Footwear*, EU:C:2005:624, punkt 47, ja *Terex Equipment jt*, EU:C:2010:15, punkt 59).
- 54 Kui kontrollimine näitab, et asjassepuutuvate õigusnormide eesmärk ei ole ohus, eelkõige sellega, et nimetatud ekspordideklaratsioonis sisalduv kaup on tegelikult juba eksporditud ja tolli käsutuses on piisavalt tõendeid eksporditud koguse ja ekspordi tegelikult hõlmava litsentsi vahelise seose tuvastamiseks, võtab toll kooskõlas tolliseadustiku artikli 78 lõikega 3 olukorra lahendamiseks vajalikud meetmed, arvestades tema käsutuses olevat uut teavet (vt selle kohta kohtuotsused *Overland Footwear*, EU:C:2005:624, punkt 52, ja *Terex Equipment jt*, EU:C:2010:15, punkt 62).
- 55 Järelikult tuleb teisele küsimusele vastata, et määruse nr 612/2009 ning määruste nr 376/2008 ja nr 382/2008 sätteid koosmõjus tolliseadustiku artikliga 78 tuleb tõlgendada nii, et nendega ei ole põhimõtteliselt vastuolus ekspordideklaratsiooniga seonduvate puuduste kõrvaldamine, mille korral saaks toimunud ekspordi kohta lisada litsentsi tagantjärele ning selle alusel maksta eksporditoetust ja vabastada esitatud tagatis.

Kolmas küsimus

- 56 Teisele küsimusele antud vastust arvesse võttes ei ole kolmandale eelotsuse küsimusele vaja vastata.

Kohtukulud

- 57 Et põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulud, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (kuues koda) otsustab:

1. Euroopa Komisjoni 7. juuli 2009. aasta määruse (EÜ) nr 612/2009, milles sätestatakse põllumajandustoodete eksporditoetuste süsteemi kohaldamise üksikasjalikud ühiseeskirjad, ning Euroopa Komisjoni 23. aprilli 2008. aasta määruse (EÜ) nr 376/2008, millega sätestatakse põllumajandussaaduste ja -toodete impordi- ja ekspordilitsentside ning eelkinnitussertifikaatide süsteemi kohaldamise ühised üksikasjalikud eeskirjad, ja Euroopa Komisjoni 21. aprilli 2008. aasta määruse (EÜ) nr 382/2008 veise- ja vasikalihasektori impordi- ja ekspordilitsentside rakenduseeskirjade kohta sätteid tuleb tõlgendada nii, et nendega on põhimõtteliselt vastuolus anda eksporditoetust ja vabastada tagatis, mis seati sellega seoses siis, kui eksportijal ei olnud ekspordideklaratsiooni vastuvõtmise kuupäeval kehtivat ekspordilitsentsi, kuigi kõnealuse kauba eksport toimus eksportijale antud ekspordilitsentsi kehtivusajal.
2. Määruse nr 612/2009 ning määruste nr 376/2008 ja nr 382/2008 sätteid koosmõjus 12. oktoobri 1992. aasta määruse (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik, artikliga 78 tuleb tõlgendada nii, et nendega ei ole põhimõtteliselt vastuolus ekspordideklaratsiooniga seonduvate puuduste kõrvaldamine, mille korral saaks toimunud ekspordi kohta lisada litsentsi tagantjärele ning selle alusel maksta eksporditoetust ja vabastada esitatud tagatis.

Allkirjad